Tussentoets differentiaalvergelijkingen

Donderdag 21 december 2006
15:00 - 17:00

1. Een kogel met mass m wordt vanaf het aardoppervlak vertikaal omhoog geschoten. De kogel wordt afgeremd door de zwaartekracht $F_g = mg$ en door de wrijving met de lucht. Die wrijvingskracht is evenredig met de snelheid v van de kogel in het kwadraat: $F_w = cv^2$. Volgens de Wet van Newton geldt er dan de volgende differentiaalvergelijking

$$m\frac{dv}{dt} = -(kv^2 + mg)$$

waar in g de versnelling vd zwaartekracht is en k een evenredigheidsconstante.

(a) Voor het gemak nemen we de volgende (realistische..) waarden voor de constanten in de vergelijking: $k = 1$, $g = 10$ en $m = 0.1$. Los deze vergelijking op om aan te tonen dat de algemene oplossing gegeven wordt door

$$v(t) = \tan(C - 10t)$$

waarin C een integratie constante is

(b) Indien de kogel op $t = 0$ met een snelheid $v(0) = 1$ afgeschoten wordt, geef dan de oplossing $v(t)$.

(c) Hoe lang doet de kogel er over om tot stilstand te komen?

(d) De snelheid is uiteraard ook een functie van de plaats x, dwz de door de kogel afgelegde weg. Toon aan dat de boven gegeven differentiaalvergelijking dan omgeschreven kan worden tot

$$0.1v\frac{dv}{dx} = -(v^2 + 1)$$

waarin $v = v(x)$

(e) Indien de kogel met een beginsnelheid v_0 op $x = 0$ wordt afgeschoten laat dan zien dat de oplossing van dit beginwaardeprobleem gegeven wordt door

$$v(x) = \sqrt{(1 + v_0^2)e^{-20x} - 1}$$

(f) Hoe hoog komt de kogel maximaal indien $v_0 = 1$?

2. Gegeven is de differentiaalvergelijking

$$\frac{dy}{dx} - xe^y = 2e^y$$

(a) Geef de algemene oplossing van deze vergelijking

(b) Geef de oplossing van het beginwaardeprobleem $y(0) = 0$

3. Gebruik de integrerende factor methode om de volgende differentiaalvergelijking op te lossen

$$2\frac{dy}{dx} + 4y - \frac{2}{1 + e^{2x}} = 0$$

4. Een vat voldoet aan de volgende beschrijving: de verticale doorsnede is een parabool $h = ar^2$. De horizontale doorsnede op een hoogte h is een cirkel met straal r. De totale hoogte van dit parabolische vat is $H = 1$. De bovenkant van het vat is open en onderin het vat zit een kleine uitstroomopening. Het vat is geheel gevuld met een vloeistof. Op $t = 0$ begint de vloeistof uit het vat te stromen. Het waterniveau in het vat voldoet aan de Wet van Torricelli

$$A(h)\frac{dh}{dt} = -k\sqrt{h}$$

waarin $h = h(t)$ de hoogte van het vloeistof niveau is, $A(h)$ het oppervlak van de dwarsdoorsnede van het vat op hoogte h, en k een evenredigheidsconstante.

(a) Bepaal de functie $A(h)$ voor dit vat

(b) Geef de algemene oplossing $h(t)$ van de Torricelli vergelijking indien $k = 1$ en $a = \pi$

(c) Geef de oplossing $h(t)$ voor het beginvoorwaardeprobleem $h(0) = H$

(d) Na hoeveel tijd is het vat leeg?

(e) Vervolgens beschouwen we een vat waarvan de dwarsdoorsnede gegeven is door $h = br^3$. Opnieuw is de hoogte van het vat $H = 1$. Bepaal voor dit vat de functie $A(h)$

(f) Indien $b = 1$ en $k = 1$, bepaal dan de algemene oplossing $h(t)$ van de Torricelli vergelijking voor dit vat

(g) Geef de oplossing van het beginwaardeprobleem $h(0) = H$

(h) **BONUS VRAAG** Indien de vorm van de dwarsdoorsnede van het vat gegeven wordt door $h = r^n$, waarbij $n \geq 1$, geef dan de algemene oplossing $h(t)$ in termen van de exponent n. Gebruik de eerder gegeven waarden voor de parameters.